

Joseph Ishill, un tipograf anarhist (1888-1966)

Text din „Anuarul Anarhivei 2020”

Anarhiva

2020

Originar din Botoșani, Joseph Ishill a început să deprindă lucrul cu cuvintele și cărțile încă de timpuriu, devenind ucenic tipograf la doar 14 ani. Ceva mai târziu s-a mutat la București, unde l-a cunoscut pe Panait Mușoiu, editorul *Revistei Ideei*, care i-a făcut o puternică impresie și care i-a trezit, se pare, interesul pentru autorii anarhiști. A emigrat în 1909 în Statele Unite ale Americii, la fel ca mulți alți români de origine evreiască, dar a continuat să corespundeze cu Mușoiu, ba chiar să primească regulat *Revista Ideei*. S-a stabilit la New York, familiarizându-se destul de repede cu cercurile anarhiste din metropola americană și participând la animatele prelegeri ale Emmei Goldman. Începuse să se intereseze de metodele pedagogului Francisco Ferrer, iar în scurt timp a devenit unul dintre membrii „coloniei Ferrer“ din Stelton. Colonia era organizată după principii libertare și includea o școală inspirată de viziunea educatorului spaniol. Aici a cunoscut-o pe Rose Freeman, poetă și traducătoare, care i-a devenit apoi tovarășă de viață. Ulterior, cei doi s-au mutat în Berkeley Heights, Ishill întreținându-se din munca de tipograf și folosindu-și timpul liber pentru a scoate reviste, cărți și broșuri. Primul său volum mai important i l-a dedicat lui Oscar Wilde, *The Ballad of Reading Gaol*, în 1916. A urmat în 1924, după moartea lui Piotr Kropotkin, superba antologie ilustrată *Piotr Kropotkin: The Rebel, Thinker and Humanitarian*. Printre artiștii cu care a colaborat sau ale căror lucrări le-a reprodus în cărțile sale s-au numărat Maximilien Luce, Louis Moreau, Théophile Steinlen, Maurice Duvalet etc. Dintre gânditorii, scriitorii și libertarii cărora le-a tipărit sau dedicat volume, îi amintim aici pe Walt Whitman, Henry David Thoreau, Élisée Reclus, Emma Goldman, Havelock Ellis, Rose Freeman, Eugen Relgis sau Rudolf Rocker. Una dintre cele mai reușite inițiative ale sale rămîne însă antologia apărută în două volume – în 1933 și 1937 – și intitulată *Free Vistas: A Libertarian Look on Life and Letters*, prin care Joseph Ishill încerca, după propria-i mărturisire, să ofere o idee mai clară despre „anarhism și valoarea sa estetică, atît de nesocotită chiar și de cei mai sinceri precursori ai acestui ideal“. Obişnuia să lucreze singur, scoțând tiraje destul de mici, destinate în mare măsură prietenilor și cunoscuților săi. Era în același timp editor, traducător, corector, culegător și legător, căci „terenul muncii manuale, munca cinstită a brațelor, Ishill nu numai că nu l-a părăsit niciodată, dar a înțeles să-l înnoibileze cu o pasiune de artizan medieval“ (Henry Marcus, 1932). A murit la Berkeley Heights, la 14 martie 1966, lăsând în urma sa o colecție impresionantă de tipărituri și poate, mult mai important, pilda unui om care a trăit simplu și liber.

Biblioteca Anarhistă

Anarhiva
Joseph Ishill, un tipograf anarhist (1888-1966)
Text din „Anuarul Anarhivei 2020”
2020

Pre luat la 20.12.2022 de la <https://pagini-libere.ro/>

ro.theanarchistlibrary.org